

sudionici konferencije traže da se odmah zaustave nedostojna djelovanja».

Druga tema konferencije, ocijenjena, uz ovu o oružanim sukobima, kao najvećom prijetnjom za sve muzejske kolekcije, jest pitanje zaštite muzeja od vatre te novi sigurnosni uređaji za očuvanje fondova od takve katastrofe, o čemu je skup izvijestilo niz vodećih svjetskih stručnjaka za to područje muzejske sigurnosti.

Sastavni dio ove konferencije bio je program razgovora sa stručnjacima za sigurnost u velikim muzejskim kompleksima Beča i prezentacija projekta sigurnosti u Messepalast Quarter, novome muzejskom kompleksu, u Muzeju moderne umjetnosti, Prirodoslovnome muzeju, Nacionalnoj riznici, Kazališnome muzeju i Austrijskoj nacionalnoj biblioteci.

Primljeno: 20. 10. 1991.

GODIŠNJI SASTANAK MEĐUNARODNOG KOMITETA ZA DOKUMENTACIJU CIDOC – ICOM Kopenhagen – Oslo 25 – 31. 5. 1991. godine

Branka Šulc

odišnji sastanak Međunarodnoga komiteta za dokumentaciju (CIDOC – ICOM) zajednički su organizirali CIDOC i Nacionalni muzej iz Kopenhagena kao i CIDOC Post-Conference: Museum Libraries.

Sastanku su prisustvovala 152 stručnjaka iz područja muzejske dokumentacije i informatizacije iz evropskih i izvanevropskih zemalja. Tematski je sastanak CIDOC-a bio podijeljen na dva dijela – prezentaciju razine informatizacije u danskim muzejima – nacionalni muzejski dokumentacijski projekt, danski muzejski indeks, kulturno-povijesni centralni registar i dr. (uz prezentacije softvera) i rad u plenarnim sjednicama te radnim grupama CIDOC-a:

1. Ujednačavanje standarda
2. Dokumentacija standarda
3. Slikovne arhive
4. Terminologija
5. Informacijski centri
6. Pregled baza podataka
7. Kontrola terminologije
8. Priručnik za muzejsku dokumentaciju

Na plenarnim sjednicama, koje su se održavale svakog dana, prezentirani su rezultati informatizacije u muzejima Francuske, Njemačke, Švicarske, Kanade, Norveške, Velike Britanije, kao i tematski određena predavanja, primjerice Kreiranje i korištenje slikovnih baza podataka, Pravne osnove korištenja javnih baza podataka, Problemi pri unosu podataka i dr., te dnevni izvještaji i zaključci pojedinih radnih grupa CIDOC-a.

Grupa za ujednačavanje standarda za muzeje nastavila je radom na stvaranju osnova za određivanje minimalnih dokumentacijskih standarda za muzeje u suradnji s ISO (International Standard Organisation) a prema modelu koji se koristi u Smithsonian Institution.

Rad Grupe za standarde dokumentacije usmjeren je prema pojedinačnim disciplinama poput etnologije, likovnih umjetnosti, arheologije i dr., čijom se primjenom otpočelo i unutar projekta **Grupe za istraživanje uloge interaktivne video-tehnologije u muzejima** – projekta kompakt-diska (CD – ROM) koji uključuje bazu podataka na dva ICOM-ova jezika (francuski i engleski), digitalne zapise slika, projekta koji vode Ministarstvo kulture Francuske u Parizu i Canadian Heritage Information Network (CHIN) uza sudjelovanje brojnih evropskih muzeja.

Radna grupa za razvoj baza podataka već niz godina radi na projektu CODOCOM (Computer Documented Collections in Museums), u nizu evropskih i izvanevropskih muzeja te je danas dostupna informacija o 4000 kompjuteriziranih muzejskih kolekcija u 15 zemalja (Austrija, Danska, Finska, Velika Britanija, SAD, Kanada i dr.) unutar Canadian Heritage Information Networka (CHIN).

Projekt unutar kojeg se prikupljaju podaci o veličini i vrstama zbirki u muzejima, povijesti muzeja, softveru i hardveru u muzejima, i dr. vodi

ICOM (Međunarodni savjet za muzeje) UNESCO-a i njegov Komitet CIDOC, a koordinator projekta je Smithsonian Institution iz Washingtona za svjetsku bazu podataka u CHIN-u Ottawa. Muzejski dokumentacioni centar je na ovogodišnjem CIDOC-ovu sastanku imenovan nacionalnim koordinatorom za izradbu CODOCOM-a u muzejima Hrvatske.

Rezultati ovog istraživanja bit će uključeni u navedeni projekt CHIN-a i ICOM-a do kraja 1991. godine i prezentirani na Godišnjoj konferenciji ICOM-a u Kanadi tijekom 1992. godine.

Uz podršku programa Getty Art History Information, Radna grupa za kontrolu terminologije prezentirala je rezultate ankete o primjeni standardizirane terminologije u muzejima i planirala publiciranje analiziranih podataka.

Izradba priručnika za muzejsku dokumentaciju, kojeg je glavni koordinator Museum Documentation Association iz Cambridgea, bila je temom sastanka Radne grupe za priručnik, na kojem je analiziran i dopunjen materijal koji treba biti publiciran do kraja 1991. godine. Radna grupa za muzejske informacijske i dokumentacijske centre, u kojoj sam aktivno sudjelovala i prezentirala rad Muzejskoga dokumentacionog centra, zaključila je da se pojača suradnja na međunarodnim projektima od zajedničkog interesa pojedinih centara i koordinira suradnja s Informacijskim centrom ICOM – UNESCO-a u Parizu, te njemu dostavljaju registri muzejske djelatnosti (baze podataka), promovira suradnja na postavljanju baza podataka koje takvi centri u evropskim i izvanevropskim zemljama postavljaju, te napose stave u funkciju informacijski resursi o muzejima pojedinih zemalja.

Poradi uvida u djelatnost MDC-a, koja je vrlo specifična u odnosu na ostale muzejske informacijske i dokumentacijske centre jer se sadržajno bavi i muzeološkom i dokumentacijskom te informatičkom razinom u muzejskoj djelatnosti i ima razvijenu izdavačku djelatnost, članovi Radne grupe su dogovorili dolazak direktorice Informacijskog centra ICOM-a u Parizu, direktorice Scottish Museum Councila iz Edinburgha i voditeljice Dokumentacijskog odjela Nacionalnog muzeja u Kopenhagenu poradi dogovora o daljoj suradnji i koordinaciji projekata MDC-a, tijekom listopada 1991. godine. Sastanak nije bilo moguće organizirati zbog rata u Hrvatskoj, te je termin prolongiran za 1992. godinu. Tom prilikom bi MDC organizirao i okrugli stol o temi informatizacije u europskim muzejima i dr.

Postkonferencija održana 30. svibnja 1991. u Kopenhagenu o temi Muzejske biblioteke bila je podijeljena u četiri razine tema:

1. Muzejsko-bibliotečna dokumentacija – nacionalni i međunarodni trendovi, unutar koje je prezentiran rad informacijskih i bibliotečnih centara u Velikoj Britaniji, Francuskoj, Nizozemskoj i Kanadi;
2. Povezivanje bibliografskih baza podataka s predmetima;
3. Muzejski bibliotečni dokumentacijski sistem ALBA (Bibliographic Database for Danish Research Libraries);
4. Prezentacija i demonstracija dokumentacijskih sistema, DDE, ALEPH i BRS.

Uz taj dio stručnog programa organiziran je obilazak muzeja u Kopenhagenu s prezentacijom softverskih programa korištenih u Danskoj, posjet Muzeju moderne umjetnosti u Louisiani, Open-air muzeju u Oslu, gdje je održana i prezentacija norveškog informacijskog projekta za muzeje, Muzeju Vikinškog broda, Pomorskog muzeja i Kon-tiki muzeju u Oslu.

Primljeno: 4. 11. 1991.

»PROTECTING HISTORIC ARCHITECTURE AND MUSEUM COLLECTIONS FROM NATURAL DISASTERS«

Uredio: Barclay G. Jones
Butterworths, 1986.

Ivo Maroević

njiga koju je pod naslovom »Zaštita povijesne arhitekture i muzejskih zbirki od prirodnih katastrofa« izdala poznata izdavačka kuća Butterworths (1986. god.) na 560 stranica iznosi rezultate savjetovanja koje je 1982. godine pod sličnim nazivom održano u

Washingtonu u Nacionalnoj akademiji znanosti. Knjiga nije direktno ponavljanje strukture i sadržaja tog savjetovanja, već opisuje problem prirodnih katastrofa sa svih aspekata koje čovjek zainteresiran za kulturnu baštinu može zamisliti. Uredio ju je Barclay G. Jones podijelivši je u šest velikih poglavlja i za svako je od njih napisao zanimljiv rezimirajući predgovor, pa knjiga sadrži i urednikovo viđenje složenosti problema, a istodobno i analitičku razradu u radovima mnogih sudionika spomenutog savjetovanja.

U trenutku kad je knjiga izašla iz tiska bila je jedinstveni priručnik svima koji se bave zaštitom kulturne baštine; priručnik koji ukazuje na raznolikost prirodnih katastrofa, na njihove uzroke i posljedice. Naglašava se nužnost da se čovječanstvo, posredstvom specijaliziranih stručnjaka kojima je to povjereno, bori protiv negativnih efekata prirodnih katastrofa, na koje čovjek teško može djelovati. Ako ovu knjigu shvatimo kao priručnik koji široko otvara problem, tada ćemo morati izvući i određene pouke iz nje i pokušati postupiti barem u granicama naših mogućnosti, na način kako to sugeriraju mnogi od autora pojedinih dijelova ove knjige – zbornika. Iako donekle preferira probleme i rješenja iz Sjedinjenih Američkih Država, ipak ne možemo odreći mogućnost da se ovom knjigom služe i u onim zemljama čija je organizacijska i financijska situacija takva da ne mogu ni približno slijediti dostignuća i rezultate na polju zaštite od prirodnih katastrofa koji su postignuti u SAD.

Većina autora i tema bavi se problemima povijesne arhitekture, a znatno manje problemima muzejskih zbirki. Stoga ćemo u ovom prikazu istaknuti one elemente koji su nezaobilazni za muzejske zbirke, a uzgred spomenuti i ostale elemente da bi se ostvarila cjelovitost prikaza.

Zabilježimo naslove poglavlja: I. Destruiranje kulturne baštine u potresima i ostalim prirodnim katastrofama, II. Pitanja politike, III. Procjena opasnosti i ranjivosti, IV. Preventivne mjere za ublažavanje šteta, V. Mjere u nuždi i mjere spašavanja struktura i artefakata, VI.

Javne i privatne mjere u reakciji ili odgovoru na katastrofu. Svako poglavlje počinje uvodnim tekstom urednika a zatim se nakon tekstova autora suradnika, od kojih je većina o tome referirala na spomenutom savjetovanju, navodi literatura koja se tiče dotičnog problema, i to razvrstana po različitim sadržajima pa omogućava konzultiranje velikog broja autora, propisa i drugih materijala. Knjizi je pridodano i nekoliko priloga: A. Procjena opasnosti od prirodnih katastrofa u pokrajinama